

**Bratislavská deklaráce o diakonii a sociální exkluzi
v regionu střední a východní Evropy
(Zkrácená verze)**

Úvod

Bratislavská deklaráce je **pozvánkou k zapojení se do procesu vytváření odpovědí a reakcí na sociální vyloučení v regionu střední a východní Evropy i dále, a činnosti směřující k vytvoření společností a ekonomik, ve kterých již sociální vyloučení nebude tolerováno.** Je to výsledek konzultací a učení se organizovaného interdiac-em a jeho partnery v regionu. Deklarace byla schválena shromážděním padesáti tří představitelů členů a partnerů interdiac-u. Přichází v kritickém okamžiku, dvacet let po začátku procesu transformace regionu a v roce určeném Evropskou Unií k boji proti chudobě a sociální exkluzi. Mimo to jsou napříč regionem pociťovány kruté důsledky vlivů vážných ekonomických krizí.

Stanovisko interdiac-u je takové, že je nezbytné tyto změny hodnotit z křesťanského úhlu pohledu, což znamená přijmout perspektivu těch, které Ježíš nazývá „nejmenšími“, těch s nejmenšími zdroji, nejmenší mocí a hlasem v rozhodování. Odpověď na tuto výzvu vyžaduje osobní změnu stejně jako změnu způsobu organizace společnosti. Diakonie a křesťanské sociální činnosti jsou zavázány pracovat na překonání sociální exkluze spolu s marginalizovanými osobami a komunitami a v jejich prospěch. Partneři interdiac-u se zavazují s nejlepší vůlí pracovat na dosažení urgentně potřebných změn.

Diakonie a křesťanská sociální činnost

Diakonie je životní postoj, který se zavazuje Ježíši Kristu a Božímu Království a je zmocněn Duchem Svatým k akci. Pracuje společně s těmi a pro ty, kteří v každodenním životě čelí marginalizaci v dosahování materiálních a spirituálních potřeb a zakládá tuto práci na participaci a zmocnění těch, kterým slouží. Účastníci Bratislavské konference také uznali, že také zapotřebí eticky ukotvená změna v osobním životě a v širší společnosti a ekonomii, která by měla být založena na sdílení, respektu k odlišnostem a participaci. Respekt k lidské důstojnosti a lidským právům a péče o stvoření vyžadují také změnu v politických a ekonomických prioritách. Diakonie pracuje společně s partnery v občanské společnosti na realizaci změn v ekonomice a sociálním systému ve službě lidem a celé zemi. Interdiac společně s partnery v regionu pracuje na realizaci těchto cílů skrze vzdělávání, trénink a výzkum & rozvoj.

Kontextuální výzvy pro diakonickou sociální činnost

Diakonie čelí dvojí výzvě vyrovnání se s rostoucími problémy nezaměstnanosti a sociálního vyloučení zapříčiněnými strukturálními změnami, ale také dlouhodobé výzvě změny způsobu, jakým je v systémech sociální a zdravotní péče zacházeno s lidmi postiženými nebo s dalšími lidmi s dlouhotrvajícími potřebami a problémy. Usiluje o poskytování kvalitních služeb a také tlačí na systémy poskytující příjmy a sociální zabezpečení marginalizovaným osobám a skupinám. Diakonie pracuje v místech, kde byli lidé a celé komunity vykořeny kvůli válkám, civilním konfliktům nebo přírodním katastrofám, na vybudování nového komunitního života.

Tato deklaráce volá po nových odpovědích na řadu specifických výzev jako jsou dlouhodobá nezaměstnanost, chudoba a zadluženost, bezdomovectví, potřeba dlouhodobé péče, problémy způsobené migrací a návratem migrantů a potřeby vykořeněných lidí. Křesťanská sociální činnost si klade za cíl budovat inkluzivní komunity. Diakonie by se také měla zaměřit na práci, zaměstnanost a komunitní ekonomický rozvoj.

Strategické směry pro budoucnost pro diakonii a křesťanskou sociální činnost

Účastníci uznali, že je potřebné, aby diakonie byla založená na důkladnější analýze kontextu, protože bez pečlivé analýzy končí krátkodobé činnosti často selháním projektu a plýtváním prostředky. Obdobně mohou projekty řízené dárce přehlížet lokální potřeby a priority. Diakonie pracující společně s vyloučenými lidmi a v jejich prospěch by měla:

- Působit směrem ke změně na různých úrovních od místních po národní a mezinárodní.
- Vytvářet strategická pracovní partnerství s občanskou společností a vytvářet politický dialog.
- Rozvíjet a sdělovat důležitost své práce v lokálním, národním i širším kontextu.
- Pracovat na změnách ve společnosti a ekonomii stejně jako na změnách v jednotlivcích a komunitách.

Mimoto je potřebná nová, hodnotami řízená perspektiva společnosti a ekonomie. Na základě křesťanských hodnot byli účastníci kritičtí vůči současnému modelu ekonomického růstu postaveného na individualistickém konzumerizmu, který vedl ke vzrůstající nerovnosti. Toto vyprodukovalo více chudoby a exkluze. Hodnotový základ tohoto ekonomického modelu narušuje rodinný a komunitní život, které jsou pilíři pro budování zdravé společnosti. I těmto otázkám by se měla diakonie věnovat.

Implikace pro interdiac

Interdiac společně se svými členy a partnery vypracuje implikace z konzultací a přizve další organizace diakonie a občanské společnosti, vzdělávací instituce a další relevantní orgány k připojení se k následnému procesu skrze budování sítí, vzdělávání a podporu strategického rozvoje stejně jako související výzkum. Interdiac spolu s partnery zahájí nové vzdělávací a výzkumné iniciativy zabývající se výzvami zdůrazněnými v této deklaraci.

Bratislava, 18.03.2010

Kontakt:

Mezinárodní akademie pro diakonii a sociální činnost,
střední a východní Evropa, o.p.s. (**intediac**)
Dukelská 264/5
737 01 Český Těšín
Česká republika

Mgr. Veronika Raszková
Kordinátor vzdělávání interdiac
E-mail: programme-supporter@interdiac.eu
Tel.: +420 558 764 336
Mobil: +420 731 685 672
www.interdiac.eu

